

คู่มือ
วิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจ
เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

โรงพยาบาลศรีสะเกษ
ประจำปีงบประมาณ 2566

คำนำ

โรงพยาบาลศรีสัชกาลย์ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread Commission) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังนำความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน มากำหนดเป็นคู่มือป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ (Agenda Base)

โรงพยาบาลศรีสัชกาลย์

กุมภาพันธ์ 2566

สารบัญ

		หน้า
	คำนำ	ก
	สารบัญ	ข
บทที่ ๑	บทนำ	
	๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
	๑.๒ วัตถุประสงค์	๒
บทที่ ๒	กรอบการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	
	๒.๑ กรอบการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๓
	๒.๒ กรอบแนวคิดการควบคุมภายใน	๓
	๒.๓ กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
	๒.๔ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๔
	๒.๕ ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
บทที่ ๓	การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน โรงพยาบาลศรีสัชชาลัย	๖
ภาคผนวก	ผู้จัดทำ	
	- คณะทำงานวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อน ถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมาย หรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจ ในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรม ในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผล กระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม หรือการจัดการ ประมูลทรัพย์สินของรัฐเพื่อประโยชน์ของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และพวกพ้อง ฯลฯ ทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคม ต้องสูญเสียไป ทั้งในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรม ในสังคม จนนำไปสู่การถูกกล่าวหาหรือเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือ ความขัดแย้ง กันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interests : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการ บริหารภาครัฐ ในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบใน ระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหา การขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตราฐาน COSO ๒๐๑๓ (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread Commission)

การกำกับดูแลเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน จึงเป็นภาระที่หนักคล้ายหน้าที่การตรวจสอบการทุจริต ในภาครัฐ เนื่องจากโอกาสการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนและจำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่เป็นจำนวนไม่น้อย ภาระงานเหล่านั้น มีทั้งการรับเรื่องร้องเรียน การรับแจ้งข้อมูล เช่น การเรียกรับทรัพย์สิน การเดินทางไปต่างประเทศ การให้ความรู้ และข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่ การควบคุมภายในภายใต้การบริหารความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนอันอาจเกิดการทุจริตในโรงพยาบาลศรีสัชชาลัย
๒. เพื่อกำหนดมาตรการ กลไก วางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และการติดตาม อย่างต่อเนื่อง
๓. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลศรีสัชชาลัย ไม่ให้เกิดการ แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี ยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส ตรวจสอบได้
๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและ ประชาชน

๑.๓ นิยามในการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และ ควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิด ผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) หมายถึง ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ขัดกันหมายถึงการที่เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตน หรือพวกพ้องเป็นหลักซึ่งถือเป็นความผิดเชิงจริยธรรมและเป็นความผิดขั้นแรกที่จะนำไปสู่การทุจริต สำนักงาน ก.พ.ได้นิยามความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อนและผลประโยชน์ส่วนรวมหรือ Conflict of Interests หมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองข้าราชการพนักงานบริษัท หรือ ผู้บริการมีผลประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวม กล่าวคือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของตนอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมซึ่งการกระทำดังกล่าวจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวทั้งเจตนา และไม่เจตนาในรูปแบบที่หลากหลายจนกระทั่งกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ไม่เห็นว่าเป็นความผิดตัวอย่างการกระทำดังกล่าวมีให้พบเห็นได้มากในสังคมส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจาก การยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลักได้ส่งผลเสียทำให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติก่อให้เกิดการกระทำที่ผิดจริยธรรม และจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะแต่ทำหน้าที่กลับตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลัก

การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง กระบวนการประเมินความเสี่ยง เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่รัฐที่มีผลประโยชน์ส่วนตัวที่ส่งผลทำให้เกิดการดำเนินกิจกรรมสาธารณะที่เป็นการดำเนินงาน ตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจกรรมของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือประโยชน์ของ ส่วนรวมบิดเบือนไป ผลประโยชน์ส่วนตัวนี้ถึงไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปของตัวเงินเสมอไป ด้วยการนำกรอบหลักของการ ควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) COSO ๒๐๑๓ (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread Commission) มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่ง หน้าที่ในกระบวนการเรียกรับเงิน/ผลประโยชน์จากการจัดซื้อ ทำการหารายได้ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทน ทุกประเภทของบริษัทเข้ากองทุนสวัสดิการสถานพยาบาล

ความเสี่ยงจำแนกออกได้ ๔ ลักษณะ ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) หมายถึง เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือการปฏิบัติงาน เนื่องจากระบบงานภายในขององค์กร/กระบวนการเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) หมายถึง เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) หมายถึง เนื่องจากความไม่ชัดเจน ไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้งนี้เอาความเสี่ยงในด้านต่างๆ มาทำการ วิเคราะห์ความเสี่ยงตามกรอบมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข การวิเคราะห์ฯ นี้ จะช่วยให้โรงพยาบาลศรีสังวรสุขุทัยทราบถึงความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ ทับซ้อนที่เกิดขึ้น สามารถกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหากระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและเกิดอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังบรรลุเป้าหมายตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ (Agenda Base)

บทที่ ๓
การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน
โรงพยาบาลศรีสัชชาลัย

การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงพยาบาลศรีสัชชาลัยได้กำหนดขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนกระบวนงานที่จะประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจากภาระงานด้านภารกิจสนับสนุนตามอำนาจหน้าที่ของโรงพยาบาลศรีสัชชาลัย จำนวน ๗ กระบวนงาน ได้แก่ (๑) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดประโยชน์ทับซ้อนด้านการจัดซื้อจัดจ้าง (๒) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการจัดทำโครงการฝึกอบรม ประชุม ศึกษาดูงาน และสัมมนา (๓) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการเบิกจ่ายค่าตอบแทน (๔) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการใช้รถทางราชการ (๕) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการนำวัสดุ อุปกรณ์ทางราชการไปใช้ในกิจการส่วนตัว (๖) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการส่งจ่ายยา และเวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยาเกินความจำเป็น (๗) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการส่งซื้อยาเกินความจำเป็นในการรักษาผู้ป่วย ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกิดทุจริตสูงจำนวน ๘ ขั้นตอน ใน ๙ ขั้นตอน กำหนดขั้นตอน กำหนดขั้นตอนในการประเมินความเสี่ยงเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจากภาระงานด้านภารกิจด้านสนับสนุน

สำหรับขั้นตอนที่ ๙ เป็นการรายงานตามแผนการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งจะดำเนินงานรายงานภายหลังจากการดำเนินการตามแผนการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

โรงพยาบาลศรีสัชชาลัยได้พิจารณาเลือกประเด็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งจะดำเนินการรายงานภายหลังจากการดำเนินการตามแผนการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจากภาระงานด้านภารกิจสนับสนุนตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยได้นำประเด็นความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๔๐๕๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ได้ทำการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจากภาระงานด้านภารกิจด้านสนับสนุน จำนวน ๕ กระบวนงาน และได้้นำความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนมาทำการพิจารณา และวิเคราะห์ความเสี่ยงเพิ่มอีก ๒ กระบวนงาน ซึ่งเป็นกระบวนงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรของทางราชการโดยมีความเสี่ยงต่อการทุจริตสูงประกอบไปด้วย

- (๑) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
- (๒) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการจัดทำโครงการฝึกอบรม ประชุม ศึกษาดูงาน และสัมมนา
- (๓) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการเบิกจ่ายค่าตอบแทน
- (๔) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการใช้รถทางราชการ
- (๕) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการนำวัสดุ อุปกรณ์ทางราชการไปใช้ในกิจการส่วนตัว

- (๖) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการส่งจ่ายยา และเวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยาเกินความจำเป็น
- (๗) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการส่งจ่ายยาเกินความจำเป็นในการรักษาผู้ป่วย

ประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

ประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนด้าน

- ๑. การจัดซื้อจัดจ้าง
- ๒. การจัดทำโครงการฝึกอบรม ประชุม ศึกษาดูงาน และสัมมนา
- ๓. การเบิกจ่ายค่าตอบแทน
- ๔. การใช้รถของทางราชการ
- ๕. การนำวัสดุอุปกรณ์ของทางราชการไปใช้ในกิจการส่วนตัว
- ๖. การจ่ายยา และเวชภัณฑ์ที่มีใช่ยาเกินความจำเป็น
- ๗. การส่งจ่ายยาเกินความจำเป็นในการรักษาผู้ป่วย

ชื่อกระบวนการงาน

- (๑) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
- (๒) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการจัดทำโครงการฝึกอบรม ประชุม ศึกษาดูงาน และสัมมนา
- (๓) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการเบิกจ่ายค่าตอบแทน
- (๔) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการใช้รถทางราชการ
- (๕) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการนำวัสดุ อุปกรณ์ทางราชการไปใช้ในกิจการส่วนตัว
- (๖) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการส่งจ่ายยา และเวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยาเกินความจำเป็น
- (๗) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการส่งจ่ายยาเกินความจำเป็นในการรักษาผู้ป่วย

ชื่อหน่วยงาน กลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงพยาบาลศรีสะเกษ
ผู้รับผิดชอบ นางภัทรพร ปิลาผล

ภาคผนวก

ผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายศักดิ์สิทธิ์ บ่อแก้ว ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีสะเกษ

ผู้จัดทำ

โรงพยาบาลศรีสะเกษ